

Il-Papa Frangisku se jzur il-gzejjer Maltin!

Ftit tal-jiem ilu smajna l-aħbar l-aħbar sabiha li l-Papa Frangisku ser ikun qed iżur il-gzejjer Maltin f'April li gej. Imma min hu sewwawesew il-Papa Frangisku?

Jorge Mario Bergoglio (l-isem proprju tal-Papa Frangisku) twieled fi Buenos Aires, l-Arġentina fis-17 ta' Dicembru 1936. Twieled f'familja ta' immigranti li marru l-Arġentina. Studja l-kimika u fil-fatt hadem xi ffit fl-industrija tal-ikel, però ma damx wisq għax ffit wara hass is-sejha li jidhol mal-Gizwiti.

Meta kellu madwar 21 sena Jorge marrad serjament bil-pulmonite, u biex salvawh kellhom inehhulu parti kbira mill-pulmun tal-lemin. Wara li rkupra dahl novizz mal-Gizwiti fl-1958 u reġa' lura lejn l-istudji tiegħu fi-Cili. Hu gje ordnat qassis fl-1969.

Meta lahaq Papa?

Jorge Bergoglio lahaq papa fi Frar tal-2013, wara li l-Papa Benedittu XVI għażel li jirtira minn papa minhabba l-età u problemi ta' saħha. Hu għażel l-isem ta' Frangisku, sabiex jonorja lil San Frangisk t'Assisi, habib tal-fqar, tan-natura u tal-animali. Mill-ewwel deher li kien ser ikun papa differenti - għażel li jibqa' jgħix fl-appartament żgħir tiegħu, ried jivvjaġġa bit-trasport pubbliku jew jimxi, miniflok fil-karozza speċjali tiegħu bix-xufier, u lanqas żaribun aħmar li jilbsu l-papiet ma ried, imma żamm li kellu!

Fatti kurjużi dwar il-Papa Frangisku:

- Thobb isajjar, speċjalment il-paella.
- Thobb jietu s-selcies.
- Mla jthobb jivvjaġġa bil-Pope Mobile.
- Thobb it-tango u l-mużika Klassika.
- Juza hafna Twitter.
- Barra l-Ispanjol, it-Taljan u l-Latin, jitkellem hames lingwi oħra.
- Qala' Harley Davidson (mutar prestiġjuż hafna) bhala riġul, li bieghu sabiex seta jgħin aktar lura-nies li m'għandhomx dar.
- Ahwa dilettant kbir tal-futbol u jżomm mat-tim Argentin San Lorenzo.
- Għandu klabb tal-futbol imsemmi għalih fi Buenos Aires: Club Deportivo Papa Francisco.

X'inhuwa l-valuri li jgħozz l-aktar?

Ir-refugjati u l-immigranti

Il-Papa Frangisku sa mill-ewwel sghat li lahaq papa deher li se ikun papa qrib in-nies. Għandu għal qalbu hafna l-refugjati, u fil-fatt wara li f'Lesbos u Lampedusa kienu nqalbu xi dgħajjes mimlijin refugjati u mienu hafna nies u tfal fil-Boħar Mediterran, qabbal dawn il-grajiet traġiċi ma' nawfragju ta'-ċivilizzazzjoni. Hu jibqa' jishaq u jtitlob lill-pajjiżi fil-Mediterran biex jilqgħu lir-refugjati, għax huma nies bhaina u jixirqlhom li jkunu trattati b'dinjità. Hu jenfasizza li m'għandniex inharsu lejhom b'differenza iżda nuru mhabba u noqogħdu attenti anke fi kliemna, li xi drabi jista' jkun razzist u jweġġagħhom. Fil-fatt, bhala ġest sabiex jishaq fuq dan il-punt, fiz-żjara qasira tiegħu f'Malta l-Papa ser imur Hal Far, fejn se jiltaqa' mar-refugjati li bhallissa qegħdin f'pajjiżna.

L-ambjent

Mimbarra r-refugjati l-Papa Frangisku sa mill-bidu beda jgħbed l-attenzjoni tad-dinja lejn il-kura tal-ambjent. Hu kiteb ittra twila (enċiklika) dwar dan, mhux biss għall-Kattolici imma għan-nies tad-dinja kollha. Din l-ittra jisimha *Laudato Si*, u fiha l-Papa jtkellem fuq il-kriżi li l-ambjent madwar id-dinja għaddej minnha, u kif dan se jaffettwa lill-bnedmin kollha tad-dinja. Hu jgħid li t-tibdil fil-klima jeżisti verament u li hu xi haġa urġenti li l-gvernijiet u anke l-iżgħar persuni għandhom jehduha bis-serjetà u jahdmu sabiex, kif isejnhu hu, "id-dar komuni tagħna" - id-dinja, li l-koll ngħix fiha - infejquha u terġa' tibda tiegħu l-ruħ.

Ilkoll ahwa

Fl-2020 il-Papa hareġ enċiklika oħra sabiex isostni aktar il-hsbijiet tiegħu fuq il-paċi u l-għaqqda bejn in-nies. *Fratelli tutti* (*Ahna lkoll ahwa*) turina l-importanza ta' kull bnedem fid-dinja. Tishaq ukoll dwar kemm hu importanti li l-Insara jkunu bnedmin ferhana u fil-paċi magħhom infushom u mal-oħrajn. Thegħgħina biex kemm hu possibbli nagħzlu d-djalogu bejnietna u mhux il-għlied, li hafna drabi jwassal anke għall-gwerer. *Fratelli tutti* tindirizza problemi ta' kuljum, fosthom dawk soċjali u ekonomiċi, u thegħgħina biex inharsu lejn in-nies l-oħra anke jekk huma ta' kulur, nazżjonalità jew religjon differenti minn tagħna, bi mhabba ta' ahwa u b'rispett. Fil-fatt narawh kemm-il darba jiltaqa' ma' mexxejja ta' religjonijiet differenti, jgħannaqhom u anke mhux l-ewwel darba li talabhom mahfra ta' kemm forsi l-Knisja ma qisithomx bhala ahwa.

Minn qalbna nagħtu merħba lill-Papa Frangisku f'pajjiżna u nitolbu li ahwa wkoll inkunu nies li nibzghu għan-natura, inhbobbu lill kull min hu differenti minna u dejjem inxerrdu messaġġ ta' ferh u paċi mal-oħrajn!

Merħba, Papa Frangisku!